

РЕШЕНИЕ

№ 386

гр. Пловдив, 15.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Нестор Сп. Спасов

Членове: Емилия Ат. Брусева
Радка Д. Чолакова

при участието на секретаря Катя Н. Митева
като разгледа докладваното от Радка Д. Чолакова Въззивно търговско дело № 20235001000419 по описа за 2023 година

намери следното:

Производство по чл. 258 и следв. от ГПК, образувано по постъпила въззивна жалба от П. Б. К., ЕГН *****, действащ чрез назначения особен представител *** С. И. Ш., срещу решение №24 от 22.02.2023 г. по търг.дело №1/2022 по описа на Окръжен съд Хасково.

С обжалваното решение е осъден П. Б. К. да заплати на **"Л." АД сумата в размер на 118 136,45 лв., представляваща изплатено обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, включващи главници, лихви и разноси, възникнали в резултат на ПТП, станало на 19.03.2015 г., ведно със законната лихва, считано от датата на исковата молба до окончателното изплащане. Присъдени са и разноси в полза на застрахователното дружество - 9 099 лв.

Жалбоподателят е останал недоволен от така посоченото осъдително решение, като моли да бъде отменено изцяло, ведно със законните последици от това. В подадената въззивна жалба е изложил съображения за нарушение

на материалния и на процесуалния закон, както и за необоснованост. Счита, че същото е постановено при нарушение на чл.47 и сл. от ГПК, при неправилна правна квалификация, различна от правната квалификация, дадена в доклада по делото, че мотивите на съдебния акт са декларативни, като не е отговорено на възраженията срещу исковата молба, че не е направен анализ на приложимия закон и конкретните правни норми, на които се основава ищцовата претенция.

Срещу въззивната жалба е постъпил отговор от ответника **"Л." АД, чрез процесуалния представител **С. Л., в който се счита същата за неоснователна и се моли да се потвърди решението. Претендира се възнаграждение за процесуално представителство.

Съдът, след като се запозна с акта, предмет на обжалване, наведените оплаквания, както и след преценка на събраните по делото доказателства, намери за установено следното:

Въззивната жалба е депозирана в срок от надлежна страна срещу подлежащ на въззивно обжалване валиден съдебен акт.

В случая ищецът **"Л." АД е предявил регресен иск срещу П. Б. К. на основание чл.274, ал.1 от КЗ/отм./ във вр. с чл.45 от ЗЗД, както е посочил в исковата молба, подадена по пощата на 15.01.2022 г. Твърди, че на 19.03.2015 г. около 21 часа в гр.Х. е настъпило ПТП, при което лек автомобил, марка **, модел ***, рег. № ***, управляван от П. Б. К., причинява средна телесна повреда на Т.Н.С., изразяваща се в трайно затруднение на движението на дясната ръка, дължащо се на счупване на дясната раменна кост, като деянието е извършено на пешеходна пътека и деецът е избягал от местопроизшествието. Посочва, че е изготвен констативен протокол, образувано досъдебно производство, а впоследствие и наказателно производство – НОХД №979/2016 г. по описа на РС Хасково, приключило с присъда, с която подсъдимият К. е признат за виновен. От доказателствата по делото се установява безспорно, че виновният водач е избягал от местопроизшествието, с което виновно се е отклонил от проверка за алкохол, наркотични вещества или техни аналози. Позицията се на чл.300 от ГПК за задължителната сила на присъдата за гражданския съд, който разглежда последиците от деянието, противоправността му и виновността му. Твърди, че тъй като отговорността на виновния водач е била застрахована

при **"Л." АД, пострадалата предявила претенция по съдебен ред – гр.д. №5314/2015 по описа на СГС и въззивно дело №5543/2017 г. по описа на САС за причинените и неимуществени и имуществени вреди. В резултат на постановените влезли в сила решения е издаден изпълнителен лист за сумата от 80 000 лв. за причинени неимуществени вреди, ведно със законната лихва, начиная от 19.03.2015 г., за сумата от 2 960 лв. имуществени вреди, ведно със законната лихва за забава, начиная от 20.03.2015 г. до окончателното изплащане. Образувано е изпълнително дело №397 на ЧСИ А.Д., по което и съгласно поканата за доброволно изпълнение е превел сумата от 94 036,26 лв. на 03.10.2018 г. и още сумата от 27 385,34 лв. на 05.10.2018 г. С изплащането на тези суми придобива право на регрес срещу виновния водач до размера на изплатеното застрахователно обезщетение на стойност 118 136,45 лв., която претендира, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, която следва да се отбележи, че е 05.01.2022 г., съгласно положеното пощенско клеймо върху пощенския плик, с който същата е изпратена.

С допълнителна молба от 25.01.2022 г. ищецът е уточнил какво се включва в претендирания размер: 1. главница 80 000 лв. за неимуществени вреди + 28 794,30 лв. законна лихва върху главницата за периода 19.03.2015 г. – 03.10.2018 г., 2. главница 2 960 лв. за неимуществени вреди + 1064,57 лв. законна лихва върху главницата за периода 20.03.2015 г. – 03.10.2018 г., 3. 2400 лв. разноси във въззивното производство, 4. 1718 лв. разноси в първоинстанционното производство, 5. 1818 лв. адвокатско възнаграждение. От общия размер 118 757,87 лв. е приспадналата сумата 618,42 лв., като се получава исковата претенция 118 136,45 лв.

Ответникът е възразил срещу исковата молба в представения отговор, като я оспорва изцяло по основание и размер. Счита, че няма обстоятелства, които да обуславят право на регрес, като оспорва твърдението за поведение, което да се цени като виновно за избягване от проверка за алкохол, наркотични вещества или техните аналози. Ако се приеме противното, то прави възражение, че претенцията на ищеца е неоснователна и погасена по давност. Платежните нареждания не могат да обосноват извод за цялостно погасяване на задълженията на застрахователя, предвид редът за погасяване на задълженията. Част от претенцията съставлява разноси, която е недължима, както и погасена по давност, поради което искът в тази част е

недопустим, а и неоснователен. Посочва, че ищецът сам се е поставил в ситуация да заплаща разноски. Част от претенцията за законна лихва за забава също е недължима и погасена по давност.

Ищецът е представил допълнителна искова молба, като поддържа твърденията и доводите си в исковата молба. Посочва, че ответникът е бил привлечен и конституиран като трето лице помагач на негова страна в производството по гр.дело №5314/2015 на СГС, поради което и предвид императивната разпоредба на чл.223,ал.2 от ГПК установеното в мотивите на влязлото в сила решение по това дело има обвързваща сила по отношение на подпомагащата страна.

Ответникът е представил допълнителен отговор, с който поддържа възраженията си срещу иска.

Ищецът е ангажирал доказателства. Към исковата молба е приложил присъдата по НОХД №979/2016 г. по описа на РС Хасково и въззивното решение, с което е увеличен размерът на наложеното наказание, решението по гр.дело №5314/2015 на СГС и въззивното решение, с което е увеличен размерът на застрахователното обезщетение за пострадалата, като посочените дела са изискани и приложени по делото, както и изпълнителен лист по образуваното изпълнително дело, покана за доброволно изпълнение, преводните нареждания. Постъпило е и съобщение от ЧСИ А.Д. за образуваното изпълнително дело и изплатените суми на вискателя пострадало лице – общо 114 737,70 лв., платени с два банкови превода от 08.10.2018 г., всеки един от по 57 368,85 лв., както и копие от изпълнителен лист с отбелязване на заплатените суми на гърба му, протоколи за извършените разпределения, вкл. постановление за приемане на сметка за размера на дълга и определяне на разноските.

Ответникът не е ангажирал доказателства.

Първоинстанционният съд е докладвал делото в насроченото открито съдебно заседание, като е посочил основанията на предявения иск - чл.274 от КЗ/отм./ във вр. с чл.45 от ЗЗД, и е разпределил доказателствената тежест на страните. Посочил е, че ищецът следва да докаже настъпването на ПТП, последиците от постановеното решение, изплатените суми, т.е. твърденията си в исковата молба и допълнителната искова молба, а ответникът – да опровергава тези твърдения. Страните не са възразили срещу

така изготвения доклад, не са направили доказателствени искания, поради което е приключило съдебното дирене, даден е ход на устните състезания, а впоследствие е постановено обжалваното решение, с което е уважена исковата молба. Видно от решението, определена е квалификация на иска по чл.500 от КЗ във вр.с чл.45 от ЗЗД.

Процесното ПТП е настъпило на 19.03.2015 г. и за регресното вземане на застрахователя по имуществената застраховка Гражданска отговорност към делинквента следва да се приложат разпоредбите на КЗ /отм./ по силата на пар.22 от КЗ. Следва да се отбележи и, че задължението на застрахователя да обезщети третото лице за нанесените му вреди и регресното му право срещу делинквента възникват по силата на закона и са в корелативна връзка. Правото да получи обезщетение от застрахователя възниква за увреденото лице от момента на деликта, съобразно действащата към този момент нормативна уредба, което обуславя приложението на тази нормативна уредба и към регресното право на застрахователя по отношение на прекия причинител. Регресното право се урежда от закона, действал към момента на неговото пораждане. Моментът на плащане на обезщетението от застрахователя е свързан не с възникването, а само с изискуемостта на регресното право.

От изложените факти и обстоятелства в исковата молба се установява, че ищецът се позовава на твърдения, че виновният водач е избягал от местопроизшествието, с което виновно се е отклонил от проверка за алкохол, наркотични вещества или техни аналози. Т.е. на виновно отклонение от проверка за алкохол, наркотични вещества или техни аналози, тъй като виновният водач е избягал от местопроизшествието.

Законодателят изрично е уредил предвидените в закона възможности, уреждащи регресното право на застрахователя по застраховка Гражданска отговорност. Съгласно чл.274,ал.1 от КЗ /отм./, която разпоредба урежда правото на регрес, освен в случаите по чл.277 от КЗ, застрахователят има право да получи от застрахования платеното застрахователно обезщетение, когато застрахованият при настъпването на пътнотранспортното произшествие е управлявал МПС след употребата на алкохол с концентрация на алкохол в кръвта над допустимата по закон норма или под въздействието на наркотично вещество или негов аналог, или е

отказал да се подложи, или виновно се е отклонил от проверка за алкохол, наркотично вещество или негов аналог, или не е спрял и не е взел мерки за отстраняване на възникнала по време на движение повреда или неизправност в моторното превозно средство, която застрашава безопасността на движението и пътнотранспортното произшествие е възникнало в резултат на това/ т. е. в резултат на повредата или техническата неизправност на МПС. Съпоставена с твърденията на ищеца, следва да се приеме, че предмет на делото е хипотезата за виновно поведение на водача, който се е отклонил от проверка за алкохол, наркотично вещество или негов аналог – чл.274,ал.1,т.1,пр.3, и да се отговори за въпроса напускането на местопрестъплението води ли до наличието на посочената хипотеза. В този случай ищецът следва да докаже факта на валидна застраховка Гражданска отговорност с делинквента - ответник, факта на удовлетворяване на пострадалата от причинено от делинквента ПТП и в какъв размер, факта на виновно отклонение от извършване на проверка за употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози от съответните контролни органи.

В обжалваното решение е посочена правна квалификация на предявения иск по чл.500 от КЗ, която разпоредба е аналогична на разпоредбата на чл.274,ал.1 от КЗ /отм./ и изрично урежда регресното право на застрахователя по застраховката Гражданска отговорност. Независимо от неточната правна квалификация на предявения иск в решението, първоинстанционният съд се е съобразил и обсъдил обстоятелствата, които са въведени с исковата молба като основание на иска, направил е разпределение на доказателствената тежест на страните и се е произнесъл с оглед търсената от ищеца защита. Ето защо, следва да се пристъпи към преценяване основателността на предявения иск по чл.274,ал.1,т.1,пр.3 от КЗ /отм./ спрямо събраните по делото доказателства.

Основният спорен момент между страните, имайки предвид възраженията на ответника в отговора му срещу исковата молба, е наличието на хипотезата на виновно избягване от проверка на алкохол, наркотични вещества или техни аналози от страна на виновния водач за ПТП, както и дали напускането на местопроизшествието води автоматично до наличието на посочената хипотеза.

По делото са приложени присъда и въззивно решение по НОХД, от

които се установява по несъмнен начин, че ответникът е признат за виновен за престъпление по чл.343,ал.3,б.а,пр.второ във вр. с ал.1,б.б,предл.второ във вр. с чл.342 от НК и му е наложено наказание за това, че при управление на лек автомобил е причинил телесно увреждане на пострадалата Т.С., която се е намирала на пешеходна пътека, както и, че е напуснал местопроизшествието. Присъдата е задължителна на основание чл.300 от ГПК относно деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Следва да се приеме фактът на напускане на местопроизшествието от застрахования водач – делинквент. Сам по себе си този факт обаче не може да се квалифицира като виновно поведение за отклоняване от проверка за алкохол и не е достатъчен, за да се ангажира отговорността на водача към неговия застраховател по застраховката Гражданска отговорност при условията на чл.274,ал.1,т.1,пр.3 и не води до презюмиране на виновно поведение на водача от проверка за алкохол, наркотични вещества или техни аналози. Отказът на водача да се подложи на проверка за алкохол или виновното му отклонение от нея подлежи на пълно главно доказване от застрахователя – ищец, който факт не се установява в настоящото производство. Няма данни да са предприети мерки за извършване на проверка за алкохол на ответника, както и той да е осуетил проверката. Ето защо, предявеният иск се явява неоснователен и следва да се отхвърли.

С оглед гореизложеното, наведените оплаквания във въззивната жалба се явяват основателни и същата следва да бъде уважена, като се отмени обжалваното решение и отхвърли исковата претенция.

Ето защо, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ постановеното решение №24 от 22.02.2023 г. по търг.дело №1/2022 по описа на Окръжен съд Хасково, с което е осъден П. Б. К. да заплати на **"Л." АД сумата в размер на 118 136,45 лв., представляваща изплатено обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, включващи главници, лихви и разноски, възникнали в резултат на ПТП, станало на 19.03.2015 г., ведно със законната лихва, считано от датата на исковата молба до окончателното изплащане, както и направените разноски в размер 9 099 лв., като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от **"Л." АД против П. Б. К. за заплащане на сумата в размер на 118 136,45 лв., представляваща изплатено обезщетение за неимуществени и имуществени вреди на Т.Н.С., включващо главници, лихви и разноси, възникнали в резултат на ПТП от 19.03.2015 г., ведно със законната лихва, считано от датата на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____